

[Orla Møller.]

vide respekt for de fødtes liv, når man viser despekt for de ufødtes. Det forekommer mig ulogisk og urigtigt at protestere mod blodsudgydelse og livsødelæggelse i krig og samtidig tillade den udryddelse af liv, som fri abort er udtryk for. Jeg skal føje til, at jeg føler det direkte hyklerisk, om man forarges blot over den frie abort og ikke over blodsudgydelse under krig.

Det er, så vidt jeg kan se, en stærk fastholden af respekten for livet, der har skabt humaniteten i verden, og derfor vender jeg mig af principielle grunde imod dette forslag, men også af praktiske. Hensigten med et forslag om fri abort er tydeligt tilkendegivet som et forsøg på at gøre kvinden totalt fri. Jeg skal ikke nærmere gå ind på, hvor mange der ønsker denne totale frihed, men blot påpege, at det kun bliver en halv frihed, hun får: det bliver en frihed til at undlade at føde, men ikke en frihed til at føde sit barn. Jeg underkender ikke på nogen måde de vanskeligheder, en kvinde kan komme i på grund af et svangerskab. Men det ville i mine øjne være nok så fordelagtigt, om man gav den gravide kvinde ikke blot den kropslige frihed, men også den økonomiske.

At løse problemerne ved et forslag om fri abort er kun en halv løsning, oven i købet den ringeste halvdel af en løsning, for der vil være god grund til at frygte, at den næste halvdel af løsningen, den, der stiller kvinden virkelig frit, den økonomiske, skydes ud i en endog meget fjern fremtid. Den gravide kvinde bliver, så vidt jeg kan se, hvis det forelagte forslag blev vedtaget, ikke gjort fri, men derimod kastebold for andres interesser. Lovforslaget løser ikke de problemer, samfundet er stillet over for på disse områder, men vil afstedkomme — jeg tør næsten ikke sige det så stærkt, men gør det alligevel — vil afstedkomme en endnu større vilkårlighed, end tilfældet er i dag, hvor det drejer sig om ufødte livs chancer for at nå frem til dagens lys.

En langt bedre løsning af problemerne ville det være, om man på samfundets bekostning ville uddele både p-piller og andre antikonceptionelle midler og samtidig iværksætte en virkelig effektiv seksualoplysning. Det står mig klart, at nogle steder ville dette udløse et ramaskrig af moralsk forargelse; men det er en løsning,

der for mig at se ligger inden for grænserne af hovedsynet: respekt for livet. Det ville stille kvinden mere frit end det forelagte lovforslag og så i øvrigt spare mange for den psykiske belastning, som aborten medfører for mange kvinder. At det tilmed ville være økonomisk langt billigere end nok så få abortklinikker, er en mindre ting, for der skal ikke i en sådan sag som denne snakkes penge; det drejer sig om at nå frem til den menneskeligt bedste løsning. Eventuelt kunne et sådant forslag kobles sammen med en lempeligere ordning med hensyn til abort, end den nuværende abortlovgivning giver udtryk for. Jeg siger dette for tydeligt at understrege, at jeg ikke er blind for de problemer, man står over for, men at jeg ønsker enhver anden løsning end fri abort.

Poul Dam: Hr. Orla Møller talte meget varmt om respekten for livet, og det giver mig anledning til at understrege, at det, det vistnok principielt drejer sig om i denne sag, er et spørgsmål om livssyn, nemlig et spørgsmål om, hvorvidt man betragter mennesket som et frit og ansvarligt væsen, eller man betragter mennesket som et væsen, der skal administreres og manipuleres af sine bedre mænd.

Respekten for livet har vi jo med hensyn til abortspørgsmålet for længst opgivet i princip. Vi har i en række år haft en adgang til abort efter veldædig tilladelse fra en offentlig myndighed. I disse tilfælde har respekten for livet altså kunnet sættes til side. Det, der nu foreligger forslag om fra justitsministeren — jeg er klar over, at man ikke må snakke om dette forslag i dag, men alle andre gør det jo — er en udvidelse af denne adgang; der er heller ikke her tale om nogen særlig udpræget respekt for livet.

Vort forslag erkender, at der ikke er nogen vej tilbage. Vi har fået indført abortprincippet, vi har fået respekten for livet underordnet nogle andre hensyn. Men vi ønsker at fastslå, at en abort er en så alvorlig sag, at det må være det pågældende menneskes eget fulde ansvar, og det er det ikke i den ordning, vi har, og det er det heller ikke i den ordning, som justitsministeren nu foreslår. Der er der tale om, at ansvaret forsvinder, fordi det deles mellem to. Ansøgeren har ikke noget ansvar, for ansøgeren venter jo bare på at få en tilladelse.